

שירת חייו
של חברט
מ"ה קארלס-מיוסה

שירת חייו של חוברט

מ"ה קארלס-מיוסה

Het levenslied van Robert

M.H.Karels-Meeuse

איורים: רינו ויסר

מאנגלית: אלי ביטון

עיצוב: דיאנה שמעון

©2017. כל הזכויות למהדורה העברית שמורות להוצאת הגפן

www.ha-gefen.org.il

אין להעתיק, לשכפל, לצלם, להקליט, לשכתב, לאחסן במאגר מידע או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה או בשום אמצעי – אלקטרוני, אופטי או מכני, ללא אישור מראש ובכתב מהוצאת הגפן.

כל המובאות מהברית החדשה לקוחות מהתרגום החדש של הברית החדשה.
© כל הזכויות לתרגום החדש של הברית החדשה
שמורות לחברה לכתבי הקודש בישראל.

נדפס בישראל

מסת"ב 978-965-7454-46-6 ISBN:

דבר לקורא

רוברט מארי מקשיין, מנהיג קהילה צעיר מסקוטלנד, יצא בתחילת שנת 1839 עם שלושה חברים למסע ארוך לארץ הקודש. מטרת המסע הייתה לעמוד על צורכיהם של היהודים בארץ וברחבי אירופה, ולהכיר מקרוב את מצבם הדמוגרפי, הפיזי והרוחני. כעבור כמה חודשים הגיעו רוברט וחבריו לירושלים. באותם ימים מנתה האוכלוסייה היהודית בירושלים עשרת אלפים איש, רובם יוצאי מרכז אירופה וספרד. מצבם הכלכלי היה בכי רע. לכל אורך המסע ניהלו רוברט ואנדרו בונאר, אחד מחבריו למסע, יומן שהפך עד מהרה לרב מכר.

עם חזרתם לסקוטלנד, מסרו רוברט וחבריו למאמינים דיווח מפורט על מצב היהודים בארץ ובאירופה. כתוצאה מכך, החליטו המאמינים בסקוטלנד בשנת 1842 להקים את "החברה הבריטית", שמטרתה לבשר את הבשורה לעם אלוהים. בשנת 1974, החליטה החברה הבריטית לשנות את אופי פעילותה בארץ, והקימה את "הוצאת הגפן".

מאז חלפו שנים רבות, וקהילת המשיח בארץ הלכה והתחזקה. רוברט לא העלה על דעתו איזו השפעה גדולה תהיה למסעו לארץ הקודש ולאהבתו העזה לעם היהודי. הוא כתב מכתבים וספרים רבים, וחלק מכתביו ראו אור בשפות רבות. רוברט מארי מקשיין נפטר בהיותו בן עשרים ותשע. על אף חייו הקצרים, שמו נודע בכל רחבי העולם. סיפור חייו הוא מקור השראה, והוא ממשיך להשפיע עד עצם היום הזה.

דוד צדוק
מנהל הוצאת הגפן

פרק 1

רובי הופך לרובוט

"אימא, את יודעת איפה רובי? משמעם לי". אליסה עומדת בפתח הסלון הגדול שבו רוקמת אמה ליד החלון. אליסה חושבת שהיא נראית טוב ככה. אימא מקשיין אינה רק מתוקה, אלא גם מרשימה. התחרה שעל צווארון שמלתה מותאמת לתחרה שעל דש שרווליה ולכובע התחרה הקטן שלראשה.

היא מרימה את מבטה מהרקמה ומחייכת. "לרובי אף פעם לא משעמם. הבוקר הוא ישב בחדר עם דוד בזמן שדוד עשה שיעורים. בצהריים השכבתי אותו לישון, הוא עדיין עייף ממחלת החצבת".

לפתע מבטה של אימא נעשה רציני. אליסה יודעת למה. אחרי שאחותה הקטנה איזבלה מתה, אימא דואגת לילדיה אפילו יותר, במיוחד לרובי, אחיה הצעיר בן הארבע. אליסה אינה רוצה לחשוב על זה עכשיו, וסוגרת את הדלת. היא מטפסת במדרגות לחדרו של רובי, אבל מיטתו ריקה. היא הולכת לחדר שלה, אולי הוא יהיה שם? הוא אוהב להשקיף על הרחוב מהמיטה שלה. אבל הוא גם לא בחדר שלה. היא פותחת עוד קצת את הווילונות. איזה יום קודר! אין מה לראות בבתים שממול. רחוב דבלין נראה צר מהרגיל בגלל הערפל, שאפילו סמיך יותר מאתמול. לא תמיד כיף לגור בעיר גדולה כמו אדינבורו.

הוי, כל כך שקט בבית. אבא יצא לפגישה חשובה בעיר. אחיה הבכור דוד בדיוק בא להגיד לאימא שהוא הולך לחברים ללמוד. הוא כבר בן שלוש עשרה ומלומד אמתי. היא עצמה כמעט בת עשר, ואחיה ויליאם צעיר ממנה. הוא רוצה להיות רופא והרבה פעמים הוא שקוע בקריאת ספר. שום דבר לא קורה עם שני האחים האלה. היא אוהבת ללכת לבית הספר, אבל גם לשחק. בגלל זה היא מרבה להיות עם אחיה הקטן. קטן, קטן, אבל כבר חושב על משחקים נחמדים.

"רובי, רובי!" אליסה קוראת בבית השקט. אין תשובה. היא מטפסת במדרגות לחדרו של דוד, מסתובבת מיד ורוצה חזרה במורד המדרגות.

"אימא, בואי תראי את רובי!"

אימא מניחה את הרקמה. "בדיוק התכוונתי לקרוא לך לשתות תה, אבא הגיע".

אליסה רצה לאביה. הוא מותח את תלתליה הבלונדיניים שמקפצים על גבה. "למה כל כך הרבה רעש ילדה, מה קרה?"

"אתה צריך לעלות למעלה ולראות את רובי. הוא נרדם בחדר של דוד". היא לוקחת את אבא ביד לקומה העליונה, ואימא באה אחריהם. ההורים רוכנים מעל בנם הישן ומחייכים. העט העשוי מנוצה, בו העתיק את האלפבית היווני, עדיין בידו. שיערו הכהה מונח פרוע על דף נייר. "מעניין מה הוא יהיה כשיהיה גדול", ממלמל אבא. "רק בן ארבע וכבר כותב ככה!"

"כל השבוע הוא מסתובב ומדקלם לעצמו את האלפבית", אומרת אימא. היא מלטפת את שיערו באהבה, ולפתע רובי מתעורר.

"היי אלסי, אבא, אימא", הוא אומר בעליוזת. "אתם באים לראות את האותיות שלי? יפות, נכון? אתם יודעים מה אני עוד יודע לעשות?"

"לישון", אבא ואימא אומרים יחד, ורובי צוחק וחומק מהם. "לשם!" הוא קורא בשמחה. "נראה מי מגיע ראשון למטה!" ולפני שאבא, אימא, ואליסה מבינים מה קורה, הוא מחליק במהירות במורד המעקה.

"ניצחתי!" קולו הצלול מהדהד בבית הגבוה.

"הגיע הזמן שנפסיק לקרוא לו רובי ונתחיל לקרוא לו רוברט", אבא אומר ומנענע את ראשו מצד לצד בעיניים צוחקות.

כעת רוברט בן שש. משפחתו עוברת דירה כמה רחובות הלאה לרחוב המלכה. הילדים רצים בהתרגשות מחדר לחדר. איזה בית יפה! המקום הכי נחמד בבית החדש הוא עליית הגג. החדר של רוברט נמצא ליד החדר של אחיו הבכור דוד. הוא מרגיש גדול עכשיו, כבר שנה הוא הולך לבית הספר האנגלי. אף אחד לא קורא לו יותר רובי. לפעמים, כשהוא שוכב במיטה, הוא אומר בשקט את שמו: רוברט מארי מקשיין. זה נשמע כמו שיר. לפעמים הוא שר אותו כמה פעמים ברצף: "רוברט מארי מקשיין, הבן של אדם מקשיין ולוקהארט מארי דיקסון. נולד בשלושה עשר במאי 1813, באדינבורו". הוא אוהב לשיר, לפעמים הוא שר בקהילה וזה נשמע טוב. אבל הוא הכי אוהב שחבריו אומרים: "רוברט, איזה קול יפה יש לך. תשיר לנו עוד שיר". והוא שר עד שנגמר לו האוויר.

בחדרו שבעליית הגג הוא אוהב לשבת מול החלון ולהסתכל החוצה. אימא נתנה לו כמה כריות, והוא סידר מקום נחמד ליד החלון ממנו הוא משקיף על הפארק ושוקע במחשבות. מאחורי הפארק אפשר לראות במרחק את המפרץ והגבעות. כמה הוא היה רוצה לראות את העולם. מפעם לפעם הוא מנסה לצייר את עצי הפארק במחברת. בהתחלה צייר אותם כשהעלים היו קטנים ובצבע ירוק בהיר. הוא רוצה לצייר אותם שוב בקיץ, בשיא פריחתם, ובסתיו, אבל גם בחורף כשהעצים ערומים. אליסה נכנסת לחדרו. "על מה אתה יושב וחולם כאן, אחי?"

"יש לי נוף כזה יפה. אני ממש אוהב את הבית החדש שלנו. תסתכלי על המפרץ והגבעות שמאחוריו. היית שם פעם, אליסה?"

"לא בגבעות, אבל הייתי בדרום, ברות'וול. אימא נולדה באחוזה באזור הזה. דוד ואני ביקרנו הרבה פעמים את הדודה שלנו בבית קלרנס. איזה כיף שם. עכשיו כשאתה בן שש, אולי תוכל לבקר שם מתישהו."

"באמת? ולרדת לשחק לבד גם יהיה מותר לי?"

אליסה מסתכלת על אחיה. "מממ, אימא מאוד זהירה אתך. אבל חכה רגע, אני יודעת משהו. שמעתי אותה אומרת שהסוכר כמעט נגמר. אולי נשאל אם אנחנו יכולים לעשות קניות ביחד?"

הם יורדים מיד למטה. "אני שומע קולות בחדר המגורים", לוחש רוברט.

"תגיד סלון", אליסה לוחשת בחזרה. "אימא אמרה שיש לה ביקור של גברת, נכון? בגלל זה היינו צריכים לשחק בחדר שלנו. חכה כאן בכניסה, ואני אלך לבקש". היא מקישה בדלת ונכנסת לסלון שבו אימא שלה והאורחת יושבות ליד החלון ומדברות.

"מה העניין אליסה? את שומרת על רוברט?" אימא שואלת.

"כן, אנחנו יכולים ללכת לעשות קניות? הסוכר כמעט נגמר."

"בסדר. אתם יכולים גם לקנות תריסר עוגיות מהאופה ברחוב הנסיכה. הן כל כך טעימות, ויהיו לי עוד אורחים השבוע. אבל אל תישארו בחוץ יותר מדי זמן!"

היא נותנת לאליסה ארנק עם כסף, והיא ורוברט הולכים.

רוברט מטפס על כל גרם מדרגות שהוא רואה. הוא מביט סביבו בפליאה. "איזו כיכר יפה, ואיזה רחוב רחב! איך קוראים לקהילה הזאת, אליסה?"

"זוהי קהילת אנדרו הקדוש. יש הרבה קהילות באזור הזה, כמו שאתה יודע. אלמד אותך את השמות."

לפתע רוברט נעמד. "מעבר לגשר הצפוני נמצא בית הקהילה שלנו, קהילת טרון. דוד אומר שהרבה עניים גרים שם. נלך גם לשם?" אליסה נדה בראשה לאות שלילה.

"אולי כשתהיה יותר גדול. אימא ביקשה שלא נתעכב יותר מדי זמן. נעבור דרך התיאטרון, זה לא כל כך רחוק מכאן."

"התיאטרון? מה זה?"

"זה אולם גדול שבו אנשים מתאספים יחד כדי ליהנות."

"הם גם מנגנים כמו בקהילה?"

"יש גם מוסיקה, אבל היא שונה מזו שבקהילה. רוב האנשים שהולכים לקהילה לא אוהבים את התיאטרון. הם לא אוהבים שהתיאטרון כל כך קרוב לבתי הקהילות."

רוברט מנענע את ראשו מצד לצד. הוא התעייף מלקפוץ ולדלג, והולך בשקט לצד אליסה.

"אבא אוהב את הקהילה או את התיאטרון?" הוא שואל.

"אתה שואל כל כך הרבה שאלות, רוברט! אני חושבת שהוא אוהב את שניהם."

אבא אדם חשוב, בגלל זה אנחנו יושבים מקדימה בקהילה. הוא שופט והוא אוהב את החיים בעיר. הוא נפגש עם אנשים חשובים מהממשלה, ובגלל זה הוא ואימא מתארחים הרבה ומארחים הרבה".

אבל רוברט אינו שבע רצון כל כך בקלות. "ודוד, הוא אוהב את הקהילה או את התיאטרון?"

"דוד? אני בטוחה שדוד לא אוהב את התיאטרון. הוא אוהב רק את הקהילה, כי הוא אוהב מאוד את ה'".

רוברט אינו מוסיף לשאול עוד. הוא חושב על אחיו הגדול, שנראה רציני כל כך ותמיד שקוע בקריאת ספר. כן, דוד ממש אוהב את ה'. רוברט עצמו אוהב ללכת לקהילה ולשיר. זה כיף, במיוחד בגלל שהילדים האחרים אוהבים שהוא שר. הוא אינו חושב האם ה' אוהב את זה.

אליסה ורוברט נעצרים מול בניין התיאטרון. רוברט חושב שהבניין אינו יפה כמו הקהילות שהוא מכיר. הוא היה רוצה להציץ פנימה בכל זאת, אבל אליסה אוחזת בידו. "בוא, חייבים לרוץ עכשיו, אחרת המאפייה תיסגר".

הם רצים יד ביד למאפייה. במאפייה יש ריח מעורר תיאבון. רוברט שכח את כל השאלות הקשות, הוא אינו יכול לחשוב על שום דבר מלבד עוגיות סוכר וחמאה.

